

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาตามทัศนะของ
ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้
สรุปขั้นตอนการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. การดำเนินการวิจัย
3. สมมติฐานการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและ
ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาดของโรงเรียน ที่มีผลต่อความ
ต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อ
การศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีความ
ต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาดของโรงเรียน ที่ส่งผลต่อความต้องการใช้
คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2548 จาก 203 โรงเรียน จำแนก เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 203 คน ครู จำนวน 2,396 คน รวมทั้งสิ้น 2,599 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดย การสุ่มจากประชากรแบบ หลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยแบ่งชั้นตามตำแหน่งและขนาดของ โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนจาก ตารางของ R.V. Krejcie and D.W. Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อการศึกษา ตามกรอบแนวคิด 2 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .972

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สรุปผลการวิจัย jabhat Mahasarakham University

1. ความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารการศึกษา และ ด้านการเรียนการสอน

1.1 เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารมีความต้องการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครูมีความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

1.2 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารและครู โรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดเล็กมีความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารการศึกษา และ ด้านการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาด โรงเรียนที่ส่งผลต่อความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

3. ผู้บริหารและครูเสนอแนะแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ เพื่อการศึกษา เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ควรอบรมผู้บริหาร

และครูให้มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 30.00 , ควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับความต้องการใช้งานของครู คิดเป็นร้อยละ 26.25 และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 17.50

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีประเด็นน่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ คงเป็นเพราะว่า คอมพิวเตอร์เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการบริหารการศึกษา เช่น การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน ซึ่งทำให้สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างทันทั่วถึง และช่วยอำนวยความสะดวกให้กับครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การทำใบงาน เอกสารประกอบการสอน ตลอดจนการใช้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งจุดประสงค์ของการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ก็เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนและในการสอนของครুরวมทั้งการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานทางการศึกษา และด้านอื่น ๆ (ถนอมพร ดันพิพัฒน์ . 2544 : 1) และปัจจัยที่ส่งผลให้ความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครูอยู่ในระดับมากนั้นเป็นเพราะ กระทรวง ศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาประกอบด้วย การเร่งรัดพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาและเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษา สำหรับคนไทยทั้งในเมืองและชนบท การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการใช้ และพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้สอดคล้องและตอบสนองภารกิจหลัก การจัดระบบเครือข่าย และเครื่องคอมพิวเตอร์ ให้ครอบคลุมหน่วยงานทุกระดับ อย่างทั่วถึงและเพียงพอ การพัฒนาระบบ และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาในการเสริมสร้างคุณภาพ ประสิทธิภาพการเรียน การสอนและการเรียนรู้ และ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหาร ซึ่งจากเหตุผลต่าง ๆ ที่กล่าวมาทำให้ความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรเทพ รวมชนอนุเคราะห์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการใช้

คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหารละคร โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการศึกษา พบว่า ความต้องการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นลินี ปทุมไถยะ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครูในวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการศึกษา พบว่า ครูมีความต้องการการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านบริหารการศึกษา ด้านบริการการศึกษา และด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับ แผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พ.ศ. 2546 - 2550 ที่ได้กำหนดกลยุทธ์ระดับแผนงานข้อ 5 ส่งเสริมการนิเทศ เพื่อการนำเทคโนโลยี สื่อ นวัตกรรม มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยการสนับสนุนการจัดทำจัดหาสื่อเทคโนโลยี และ นวัตกรรมทางการศึกษา การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การผลิตสื่อและการใช้สื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการใช้เทคโนโลยีร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. 2547 : 11)

2. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาดโรงเรียนที่ส่งผลต่อความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับ รังสรรค์ สาราณรัตน์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการค้าเนงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ไม่พบค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาดโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้าน เหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ คงเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหาร และครูนั้นมีความต้องการที่จะนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อช่วยในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะคอมพิวเตอร์เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญและเข้ามามีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยผู้บริหารมีความต้องการที่จะนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการบริหารระบบบุคลากร การบริหารการเงินของโรงเรียนและสถานศึกษา ได้แก่ การวางแผนงบประมาณการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาและโรงเรียน ช่วยในงานจัดซื้อวัสดุและจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน ใช้บริหารการซ่อมบำรุงวัสดุ อุปกรณ์ในโรงเรียน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2529 : 475-478) ส่วนครูมีความต้องการที่จะใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การคัดเลือกข้อสอบ การตรวจและให้

คะแนนและวิเคราะห์ข้อสอบ การเก็บประวัตินักเรียนเฉพาะวิชาที่สอน เพื่อพัฒนาการเรียน การเรียน และการให้คำปรึกษา และช่วยในการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับ การเรียนการสอนของ วิชาที่สอน รวมถึงการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดการเรียนการสอนจะทำให้ครูผู้สอน สามารถวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อออกแบบและพัฒนากระบวนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับ วัตถุประสงค์และความต้องการของผู้เรียน (ถนอมพร เลาหจรัสแสง. 2541 : 1-10) การขาด คอมพิวเตอร์อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานธุรการหรืองานเอกสารของครู ซึ่งจากเหตุผลที่ กล่าวมาทำให้ผู้บริหาร และครู มีทัศนคติต่อความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู ไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ตามขนาด โรงเรียน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ คงเป็น เพราะ ว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ทั้งโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียน ขนาดใหญ่ต่างเริ่มนำ คอมพิวเตอร์เข้ามาเพื่อนำมาใช้ในด้านการบริหาร โดยที่คอมพิวเตอร์จะถูกนำมาใช้ในฝ่าย ธุรการ เพื่อช่วยงานการประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ อาทิเช่น การทำทะเบียนประวัติของครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่ในโรงเรียน การจ่ายเงินเดือนครู และเจ้าหน้าที่ การพิมพ์ใบแจ้งผล การเรียน การจัดการรายงาน ตารางสอบ การจัดเก็บรายรับ-รายจ่ายงบประมาณ และข้อมูล ทรัพย์สินของโรงเรียน ฯลฯ ทั้งนี้ถือเป็นการช่วยผู้บริหารในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการ เตรียมข้อมูล ประมวลผล และนำเสนอ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาต่าง ๆ นอกจากนี้ก็มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ช่วยงานการพิมพ์ทั่วไป เช่น การออกจดหมาย รายงาน การประชุม จดหมายข่าว เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ตั้งเป้าหมายไว้ว่า ภายใน 4 ปี (2548 - 2552) จะดำเนินการให้สถานศึกษา ทุกแห่ง สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ทั้งหมด โดยการเร่งพัฒนาเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา 2 ด้าน คือการพัฒนากระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อ การบริหารและการจัดการตามภารกิจหลักและการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้เว็บเป็นสื่อ (นิเวศน์ อุดมรัตน์. 2546 : 2) นอกจากนี้ยังมีโครงการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ให้โรงเรียน ขนาดเล็ก โรงเรียนละ 2 เครื่อง และยังส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนจัดหาผ้าป่าเพื่อการศึกษา เพื่อจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะให้เพียงพอกับ ความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา จากเหตุผลที่กล่าวมาทำให้ความต้องการใช้ คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของข้าราชการครูใน โรงเรียนขนาดต่างกันจึงไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

1.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษาสูงสุด คือ การจัดทำแผนงบประมาณ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรหาทางเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา

1.1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ด้านการเรียนการสอนสูงสุด คือ การจัดทำแบบทดสอบ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาคอมพิวเตอร์มาไว้ให้ครูสำหรับจัดทำแบบทดสอบให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1.2.1 ครูควรมีการพัฒนาตนเองด้านการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

1.3.1 ควรจัดอบรมผู้บริหาร และครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา และสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้จริง

1.3.2 ควรมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แก่ครูที่มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการ การใช้คอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร